

УДК 351:504.3

Юрченко В. І.¹, Сизова Є.О.²

¹канд. наук з держ. упр., доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. БАД-538 НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН КРАЇНИ

На сьогодні, проблема забруднення планети турбує не тільки фахівців з питань екології, а також звичайних людей. Поступово кожен розуміє, що його вибір кожного дня може як погіршувати ситуацію, так і вести усвідомлений стиль життя задля кращого майбутнього. Однак, звісно найвпливовіший фактор це вирішення курсу на план заходів держави на ведення господарства, економіки. Спостерігається постійне скорочення запасів ресурсів. Це, своєю чергою, призвело до усвідомлення обмеженості та вичерпності тих чи інших видів природних ресурсів і змусило вживати заходів щодо їх охорони та дбайливого використання. У зв'язку з розвитком сучасних наукових знань про взаємодію в природі й суспільстві природоохоронні заходи стали набувати міжнародних масштабів, охоплюючи не тільки живі об'єкти, а й увесь природний комплекс.

Як досягнути такого стану, при якому використання невідновлюваних природних ресурсів не супроводжувалося б стримуванням розвитку окремої людини й суспільства в цілому. Це – найважливіше питання, на яке повинні

відповісти вчені в найближчі роки. Зазначені проблеми, безперечно, вирішуватимуть значно ефективніше, коли суб'єкти управління здолають давній і добре відомий егоїзм власних інтересів і перейдуть на позиції забезпечення взаємопов'язаного, комплексного й динамічного розвитку своєї країни. Адже цілеспрямоване державне управління в цій сфері повинне враховувати еколого-економічні потреби кожної людини і всього суспільства в цілому. Одна з першочергових проблем, на яку вже давно звернули увагу дослідники, – недостатність ресурсів розвитку за збереження нинішніх темпів їх споживання, не кажучи вже про ситуацію, коли темпи використання цих ресурсів зростатимуть. Природні ресурси матеріального виробництва, як відомо, діляться на дві великі групи: відновлювані (повітря, вода, продукти і сировина рослинного походження та ін.) і невідновлювані (всі види корисних копалин: металеві руди, кам'яне вугілля, нафта, газ тощо). Якщо багато видів невідновлюваних ресурсів у досяжній перспективі близькі до вичерпання саме через їх невідновлюваність (геологами та економістами зроблено відповідні розрахунки), то відновлювані ресурси близькі до виснаження через відсутність дбайливого ставлення до них і невинного забруднення навколишнього середовища. Цей останній чинник перетворився на самостійну гостру проблему: природа вже не в змозі самостійно впоратися із завданням самовідновлення, оскільки відповідні природні механізми серйозно порушені людиною. Розширення масштабів виробництва і катастрофічне підвищення рівня забруднення навколишнього середовища супроводжуються енергетичними проблемами суспільства. Невідновлювані джерела енергії наближаються до вичерпання, використання ж атомної енергії створює нові принципи труднощі й небезпеки. Вкрай негативне значення має й факт незворотної багато в чому зміни кліматичних умов у силу непомірного зростання рівня енерговипромінення Землі, порушення енергетичного балансу планети і парникового ефекту. Реальний процес утілення концепції сталого розвитку в життя світового співтовариства через низку причин виявився не таким швидким, як би нам усім хотілося. Загострення енергетичної та продовольчої безпеки, світова фінансово-економічна криза безперервно погіршують ситуацію. У пошуках оптимального розв'язання всього комплексу глобальних проблем світове співтовариство, як відомо, виробило концепцію сталого розвитку. Концепція сталого розвитку - це інтегративний науковий і суспільно-політичний утвір ідеальної природи з метою всебічної оптимізації сучасної діяльності людства, основних напрямів життя суспільства. Концепція сталого розвитку об'єднує сучасні досягнення багатьох галузей економіки для теоретичного синтезу ідей фундаментального характеру та виведення їх на рівень соціально-практичної значущості.

Отже, виходячи з концепції сталого розвитку, вибір методів та систем регулювання взаємодії економіки та оточуючого середовища має супроводжуватися такими завданнями: збереження оточуючого середовища здійснюється не за ради самої природи, а для людини та підвищення ефективності її господарської діяльності; оптимальне поєднання інноваційного, економічного зростання, підвищення матеріального благополуччя людей із дбайливим ставленням до оточуючого середовища та його ресурсів; забезпечення не тільки регіонального, а й глобального захисту оточуючого середовища. Щодо підприємств, наданню послуг люди також можуть признавати беззастережну владу економіки, та потрібно розуміти, що більша частина виробництва завжди буде орієнтуватися на попит і бажання людей, наш вибір неодмінно має роль у глобальному значенні.